

Dnr: S2021/05409

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se.

Yttrande till Statskontorets rapport 2021:10 **Statsbidrag till kultur, idrott och friluftsliv – En analys av hur de bidrar till en aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning**, av Svenska Dövidrottsförbundet

Svenska Dövidrottsförbundet, SDI, erbjuder barn, ungdomar och vuxna idrott i en teckenspråkig omgivning. Vårt stora engagemang, vår vilja och ambition syns inom bredd- och elitidrotten. Vi arbetar med utbildning, träning och tävling samt har representation både på nationell och internationell nivå.

Sammanfattning: SDI anser att rapporten tar fram viktiga aspekter vad gäller tillgänglig idrott för personer med funktionsnedsättning. Vi vill dock här belysa vad inkluderande idrott innebär för vår målgrupp, döva och hörselskadade idrottare. Vi har vår styrka i vår teckenspråkiga kultur. När vi kommunicerar på svenskt teckenspråk är vi inte funktionsnedsatta utan där idrottar vi på lika villkor.

Vi är samtidigt funktionsnedsatta i den normaliserade omvärlden. Normen i detta sammanhang är de hörandens och dess syn på vår funktionsnedsättning. Ett inkluderande idrott betyder inte för oss teckenspråkiga att enbart få tolk till träning/tävling med hörande. Vi behöver känna oss trygga, och känna gemenskap i en teckenspråkig miljö, där vi är en av de andra, inte en som alltid är annorlunda.

Tillgänglig idrott, är för oss idrott utan minoritetsstress, vilket förklaras nedan. Döva och hörselskadade barn, ungdomar och vuxna behöver få verka i idrottsliga sammanhang i en teckenspråkig miljö. Detta visas i en norsk forskningsrapport.

Ett kunskapscenter gemensamt för idrottsrörelsen som Parasportförbundet ska driva, ser vi positivt på. Men detta förutsätter att även dövkompetens finns med i detta kunskapscenter.

”Dövkompetens är att känna till dövulturens normer och värderingar, dövas rättigheter och svårigheter samt känna till var och när kulturen krockar mellan hörande och döva. Man ska också kunna bemöta de attityder som kommer av okunskap samt kunna hantera det på ett professionellt sätt.” ur: [Dövkompetens inom sociala myndigheter, tack!](#)

Det pågår nu ett projekt inom RF med Svenska Dövidrottsförbundet och Parasporten att se över definitioner om funktionsnedsättningar och dylikt samt ett översyn skall göras på den nuvarande stödsystemet som är för dessa målgrupper.

2.2.2 Svårt att styra statsbidragens inriktning inom idrotten

Tillsammans med Dövidrottsförbundet fokuserar Parasportförbundet på parasport för personer med olika typer av funktionsnedsättningar. Denna verksamhet bör alltså enligt ambitionen minska i omfattning och i stället övergå till övriga förbund.

Inom förbundet finns en oro nu, när dessa synpunkter kommer: att vår verksamhet bör minska och att våra medlemmar bör inkluderas i övriga förbund. Kunskap om vår kultur och hur teckenspråkiga får delaktighet i övriga förbund inom idrottens värld är inget som hörande klubbar per automatik har kunskap om. Vi avser att värna om våra medlemmars idrottsutövande på inom vårt förbund, som är inkluderande för samtliga som ingår i denna grupp av funktionsnedsättning. Här råder en stor okunskap hos riksidsrottsförbundet om vad det innebär att vara hörselskadad eller döv i idrottssammanhang under idrottsfamiljen. Detta problematik har vi stött på och i samband med den senaste riksidsrottsmötet motionerat och fick bifall av riksidsrottsmötet att översyn och uppföljning skall göras inom olika områden inom riksidsrottsförbundet, dels på en definitionsprojekt, där förbundet har påtalat en ej acceptabel förskjutning av definitionen "Idrott för funktionsnedsättning" till "Paraidrott" samt på andra plan, där utbildning och material skall ge även på teckenspråk, samt att ett förståelse för förbundets elitidrottsverksamhet, att den har andra förutsättningar, möjligheter och hinder än vad den normaliserande förbundet har.

4.1.3 Diskussion om ökad integrering

Riksidsrottsförbundet uppger i intervjuer med oss att Dövidrottsförbundet inte driver frågan om integrering, utan ser en separat verksamhet som den bästa lösningen för sin målgrupp.

En av våra medlemmar deltog i VM i simning för döva 2021, blott 13 år gammal. Alice Seyffart blev intervjuad av Lilla Aktuellt teckenspråk (från 9.48 berättas om Kortbanesim-VM för döva [Lilla Aktuellt teckenspråk: 2021-11-26 | UR Play](#)) :

"När jag är med i hörande tävlingar förstår jag inget, men här i tävlingar med döva kan jag hänga med, jag förstår vad alla säger. Mitt nästa mål är att jag vill vara med i flera internationella tävlingar och fortsätta slå mina personliga rekord."

Alice känner sig "hemma" när hon får tävla bland andra döva, jämför med när hon tävlar i hörande klubbar. Detta påvisar vikten av att döva och hörselskadade idrottare får möjligheter att träna och tävla på sina villkor.

Region Skåne har i en rapport lyft fram begreppet minoritetsstress, att vi som döva ständigt i det hörande samhället känner en stress då vi måste hävda oss. Vi måste förklara för hörande hur vi fungerar och vad vi behöver för att kommunikationen ska fungera.

"Teckenspråkiga döva upplever såväl yttre som inre stress som har direkt samband med det faktum att de lever i ett samhälle där de avviker från de rådande auditiva normerna, på såväl strukturell nivå som på grupp- och

individnivå. Bristande tillgång på teckenspråkig information och en fungerande kommunikation skapar ett utanförskap.”

Ur: [Minoritetsstress hos vuxna teckenspråkiga döva \(skane.se\)](https://www.skane.se/minoritetsstress-hos-vuxna-teckensprakiga-dova)

Det finns även en norsk rapport som belyser vikten av döva barns tillgång till teckenspråkig miljö:

<https://www.svt.se/nyheter/nyhetstecken/forskare-teckensprakiga-miljoer-for-unga-minskar-trots-starkt-lagskydd?fbclid=IwAR1WBG6Hbm0jaUo-24C1KLZB5NzDEOBgm-kqBmcTY3uHGTNfhi63LH-BkuQ>

Rapporten kan läsas i sin helhet här:

<https://nordiskateckensprak.files.wordpress.com/2021/12/barn-og-unges-tilgang-til-tegnsprak-i-norden-rapport.pdf>

4.1.3 Diskussion om ökad integrering

En fördel med en integrering är att specialidrottsförbund har de bästa kunskaperna om ”sina” idrottsgrenar. En nackdel kan vara att enskilda specialidrottsförbund inte tar tillräcklig hänsyn till vad personer med funktionsnedsättning behöver. Parasportförbundet kommer därför att ha en roll som expertstöd för enskilda specialidrottsförbund.

Parasportförbundet bör ha samverkan med SDI i detta, vad gäller teckenspråkiga idrottare. Det är vi som har kunskapen kring vad våra medlemmar behöver.

4.3.5 Handlingsplan för idrott för personer med funktionsnedsättning

Stämman beslutade även att Parasportförbundet skulle få ekonomiskt stöd för att verka som idrottsrörelsens gemensamma kunskapscenter. Ett förslag om innehåll och organisering av ett kunskapscenter presenterades och antogs på stämman 2021. Bland annat ska ett kunskapsstöd innehålla pedagogiska metoder och utbildningsmaterial för folkbildnings- och utbildningsverksamhet som inkluderar frågor som rör parasport samt ett kunskapsstöd gällande parasport.

Det finns en oro inom förbundet hur detta kommer att påverka förbundets verksamhet. Dels ifrågasätter vi om vårt bidrag kommer att minska framöver, då bidraget kommer att övergå till inkluderande idrott i hörande klubbar. Dels vill vi att Parasportförbundet med detta kunskapscenter även inkluderar svensk Dövidrott. Vi anser att vår kompetens bör tillvaratas såväl i planering som i genomförandet av detta.

Vänliga hälsningar

Svenska Dövidrottsförbundet

Alexandra Polivanchuk
Ordförande

OBS - INFÖR INSKICK. Alexandra skriver under elektroniskt eller vanligt , scannas o mejlas Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 11 januari 2022. Svaren bör lämnas per e-post till s.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till s.sof@regeringskansliet.se. Ange diarienummer S2021/05409 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

